Звіт
про діяльність управління з питань екологічної безпеки Запорізької міської ради за 2025 рік

Основним завданням управління з питань екологічної безпеки міської ради є забезпечення реалізації екологічної політики міської ради, спрямованої на охорону навколишнього природного середовища.

Управління є органом управління майном комунального ремонтно-будівельного підприємства «Зеленбуд» та комунального підприємства «Титан».

Протягом 2025 року здійснювалась реалізація заходів за Програмою розвитку та обслуговування зеленого господарства міста, в рамках якої було здійснено догляд за зеленими насадженнями, утримання зелених зон міста, а також територій парків та скверів.

В господарському віданні комунального підприємства «Титан» знаходиться 25 фонтанів (37 чаш), 213 туалетів, обслуговується 149,1 га парків та скверів, 16,74 га міських пляжів, 24 об’єкта пам’ятників та пам’ятних знаків, 49 об’єктів дитячих та спортивних майданчиків.

Також, в господарському віданні комунального ремонтно-будівельного підприємства «Зеленбуд» знаходиться 89,91 га територій парків та скверів.

Відповідно укладеного договору з управлінням з питань екологічної безпеки міської ради обслуговуються та утримуються 451,79 га територій, які знаходяться в оперативному управлінні районних адміністрацій.

Для забезпечення території міста в належному санітарному стані протягом року виконувався комплекс робіт, основними з яких є санітарне очищення території об’єктів благоустрою та їх елементів, покіс трави та карантинних рослин, видалення аварійних та сухостійних дерев, поточний ремонт та утримання малих архітектурних форм та інше.

На виконання Програми фінансування здійснювалось по таких напрямах:

утримання балансових об’єктів - парків, скверів та поточний ремонт їх елементів на суму 85 076,150 тис. грн;

послуги з у утримання зелених насаджень на суму 89 788,528 тис. грн;

утримання міських пляжів та поточний ремонт їх елементів на суму 5 931,453 тис. грн;

утримання та поточний ремонт фонтанів на суму 9 086,125 тис. грн;

забезпечення функціонування громадських вбиралень, мобільних та модульних туалетів на суму 17 794,799 тис. грн;

енерго та водопостачання парків, пляжів, фонтанів, туалетів на суму 4 478,223 тис. грн;

заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха та благоустрій територій, які пов’язані з евакуацією населення на суму 2 073,072 тис. грн.

розчищення ділянки для встановлення тимчасових споруд (для ВПО) на суму 252,181 тис. грн.

утримання модульних залізобетонних конструкцій в належному санітарному стані на суму 993,611 тис. грн.

поточний ремонт та встановлення елементів благоустрою в парках та скверах на суму 36 599,922 тис. грн.

В 2025 році для потреб КП «Титан» та КРБП «Зеленбуд» придбано: мобільні туалетні кабіни у кількості 20 од – 494 тис. грн (КП «Титан»); малі архітектурні форми (для встановлення в парках та скверах міста) – 79,307 тис. грн.

Проведені капітальні ремонти об’єктів благоустрою та виготовлено проектно-кошторисну документацію по об’єктами будівництва і реконструкції на загальну суму 4 957,343 тис. грн:

реконструкція парку Металургів ім. В. А. Сацького в м. Запоріжжя;

реконструкція насосної станції, розташованої по вул. Величара, 2д м. Запоріжжя з будівництвом допоміжної споруди насосної групи та перенесенням водозабору (геодезичне обстеження та обміри);

нове будівництво громадських вбиралень (модульного типу) в парку по вул. Нагнибіди/Володимира Українця, сквері Бочарова та у сквері по вул. Шкільній м. Запоріжжя;

ремонт машинного відділення у підвальному приміщенні фонтану на площі Маяковського, де знаходиться механічне та електричне обладнання (деформація опорних залізобетонних плит перекриття фонтану);

ремонт об'єктів та елементів благоустрою у сквері по вул. Бочарова в м. Запоріжжя;

ремонт елементів благоустрою (тверде покриття доріжок), розташованих в Алеї Бойової Слави м. Запоріжжя;

ремонт з благоустрою території по влаштуванню нового поливального водопроводу (системи прихованого автоматичного поливу газону) у сквері Маяковського у м. Запоріжжі (виготовлення ПКД);

Капітальний ремонт об’єкту благоустрою (фонтан «Альпінарій»), розташованого в парку Трудова Слава м. Запоріжжя (виготовлення ПКД);

ремонт об’єкту благоустрою (естрада), розташованого в сквері Бочарова м. Запоріжжя (виготовлення ПКД).

Управлінням розроблено Програму про фінансування природоохоронних заходів за рахунок екологічних надходжень, при розробці якої враховані вимоги постанови КМУ від 17.09.1996 №1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів».

План за Програмою на 2025 рік складався з прогнозних надходжень екологічного податку, збору за забруднення навколишнього природного середовища та грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності в сумі 30 706,407 тис.грн.

У 2025 році виконувались та фінансувались заходи Програми, які відповідають вимогам постанови КМУ №590 від 09.06.2021 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» (зі змінами).

Виконані в повному обсязі наступні заходи:

«Придбання технологічного обладнання для каналізаційних насосних станцій та мереж каналізації для заміни такого, що використало свої технічні можливості» на суму 2 947,04 тис. грн. (КП «Водоканал» придбано насоси – 4 одиниці).

«Розробка Програми охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м.Запоріжжя» на суму 1 703,358 тис.грн.

«Заходи з озеленення міста» на загальну суму 7 808,080 тис.грн. (КРБП «Зеленбуд» - 6 319,292 тис.грн. та КП «Титан» - 1 488,788 тис.грн.) Було висаджено 1537 одиниць зелених насаджень на територія парків, скверів та вуличної мережі.

Заходи з озеленення території закладу позашкільної освіти «Дитячого парку «Запорізький міський ботанічний сад» на суму 499,986 тис.грн.

«Розроблення проєкту утримання та реконструкції парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Запорізький міський дитячий ботанічний сад»» - сума фінансування – 147,400 тис.грн.

Розроблені 7 проєктів землеустрою з організації та встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення. Загальна сума на виконання заходів складає 487,506 тис.грн.

Всього за Програмою сума фінансування становить 29 522,171 тис.грн., тобто 96% від плану. Економія коштів за укладеними договорами протягом 2025 року складає 1 184,236 тис.грн.

Комунальні підприємства КРБП «Зеленбуд» та КП «Титан» систематично залучаються до виконання робіт з ліквідації наслідків руйнувань різного ступеня будівель та споруд в районах м.Запоріжжя, що сталися в результаті нанесених ракетних ударів. У процесі виконання робіт з усунення наслідків ракетних ударів, підприємствами використовується спеціалізована техніка та обладнання.

В рамках перелічених Програм та виконання розпорядження КМУ від 15.04.2025 № 358-р Про затвердження розподілу обсягу додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації оновлено матеріально-технічну базу комунальних підприємств на загальну суму 22 827,602 тис.грн, а саме:

придбано для комунального підприємств «Зеленбуд» 3 автомобіля самоскида (загальна вартість 10 509,000 тис.грн.);

для комунального підприємства «Титан» - 2 автомобіля самоскида (загальна вартість 7 633,800 тис.грн.), тракторний самоскидний причіп вартістю 477,850 тис.грн. та міні навантажувач – 4 206,952 тис.грн.

За дорученням міської ради (рішення міської ради від 30.06.2016 № 61) та виконавчого комітету міської ради (рішення виконавчого комітету міської ради від 12.07.2016 № 375 зі змінами) управління супроводжує роботу постійно діючої комісії з питань визначення стану зелених насаджень та їх відновної вартості. У 2025 році управлінням у складі постійно діючої комісії здійснено обстеження 9379 дерев та оформлено 508 актів обстеження зелених насаджень, що підлягають видаленню.

Згідно з затвердженим Алгоритмом дій структурних підрозділів виконавчого комітету Запорізької міської ради та правоохоронних органів на інформацію про забруднення атмосферного повітря, у 2025 році управлінням організовані та проведені виїзди для обстеження територій, що розташовані у Дніпровському, Заводському, Космічному, Хортицькому та Шевченківському районах міста. У виїздах також приймали участь представники районних адміністрацій міської ради по районах, департаменту правового забезпечення міської ради, Державної екологічної інспекції Південного округу (Запорізька та Херсонська області) та представники РУП ГУНП в Запорізькій області.

Представники управління протягом 2025 року приймали участь у роботі груп мобільного моніторингу, створених Запорізькою обласною прокуратурою з метою запобігання, виявлення та припинення порушень природоохоронного законодавства. До складу мобільних груп, крім представників управління, входять представники прокуратури, поліції та Державної екологічної інспекції Південного округу (Запорізька та Херсонська області).

Управлінням проаналізовані звернення громадян щодо забруднення повітря з урахуванням напрямків та швидкості вітру, визначені 4 основні територіальні зони міста де суб'єкти господарювання – ймовірні забруднювачі атмосферного повітря створюють суттєві незручності мешканцям.

Групами мобільного моніторингу визначено маршрути обстеження територій.

За результатами виїздів групою мобільного моніторингу на даний час виявлені суб'єкти господарювання, які здійснювали забруднення атмосферного повітря викидами та відносно яких наразі правоохоронними органами вживаються заходи реагування в межах компетенції.

Рішенням Запорізької міської ради від 30.04.2025 № 28 затверджена Програма охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя.

Розробником Програми є дуже відома як у нашій країні так і закордоном - Державна установа «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України».

Учасниками Програми, зокрема, є:

20 основних забруднювачів повітря міста. Це підприємства I, II групи.

близько 100 підприємств III групи, які мають паливовикористовуюче обладнання, що працює на твердих видах палива.

В рамках розробки Програми:

проаналізовано близько 5 тисяч джерел викидів 120 підприємств міста;

визначено основні джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря підприємств міста;

проведено оцінку впливу викидів основних забруднюючих речовин на стан атмосферного повітря міста за даними результатів розрахунків розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі;

проведено оцінку ризику для здоров'я населення м.Запоріжжя від впливу викидів основних забруднюючих речовин та джерел, що його створюють.

Програма передбачає комплекс заходів, направлених на зменшення забруднення атмосферного повітря міста фенолом, пилом, оксидом азоту, діоксидом азоту та формальдегідом.

Впровадження заходів Програми дозволить скоротити обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря промисловими підприємствами.

З метою реалізації заходу Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря агломерації Запоріжжя на 2022-2026 роки, затвердженої рішенням Запорізької міської ради від 12.09.2023 № 29, у відповідності до вимог п. 7 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» управлінням підготовлений проєкт рішення виконавчого комітету міської ради щодо необхідності проведення спостережень фенолу та формальдегіду.

Рішення виконавчого комітету «Про здійснення спостережень за рівнями забруднюючих речовин фенолу та формальдегіду в атмосферному повітрі агломерації Запоріжжя» прийняте 18.11.2025 за № 880.

З метою визначення моделі системного благоустрою при проведенні комплексу заходів по збереженню, реконструкції існуючих парків і скверів та створення нових територій парків і скверів відповідно до Генерального плану міста Запоріжжя, цього року, управлінням спільно зі структурними підрозділами виконавчого комітету Запорізької міської ради, Запорізьким національним університетом, Національним університетом «Запорізька політехніка», Хортицькою національною навчально-реабілітаційною академією Запорізької обласної ради та громадськістю, розроблені «Основні засади організації та впорядкування територій парків і скверів «ПРИРОДА-КУЛЬТУРА-ДОЗВІЛЛЯ», прийняття рішення про затвердження яких заплановано на початок наступного року.

Протягом 2025 року управлінням здійснювався контроль за виконанням Угоди про спільні дії Запорізької міської ради та промислових підприємств у сфері покращення стану довкілля м.Запоріжжя від 15.10.2020 року та Меморандуму про спільні дії Запорізької міської ради та підприємств: ПАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Запоріжкокс», ПрАТ «ЗАПОРІЖВОГНЕТРИВ», ТОВ «Запорізький ливарно-механічний завод» у сфері покращення стану довкілля м. Запоріжжя від 18.11.2020 року.

За отриманою інформацією, станом на 01.01.2026 підприємствами виконано в повному обсязі 47 заходів по скороченню викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел із загальним зниженням викидів на 487,0 т/рік. На виконання заходів підприємствами витрачено близько 877,2 млн.грн. власних коштів.

З метою виконання зобов’язань, взятих на себе в рамках Угоди та Меморандуму, промисловими підприємствами міста у 2025 році висаджено: 2 083 дерев та кущів; 270 588 од. квітників; улаштовано 12 887,0 м^2 газону;

здійснено покіс карантинних рослин, в тому числі амброзії на території площею 323 га.

В рамках реалізації напрямку діяльності «Європейський проспект» протягом року було проведено обстеження зелених насаджень вздовж проспекту Соборного з метою визначення обсягів подальшої їх реконструкції та відновлення. За результатами обстежень виявлено 67 аварійних дерев та близько 200 потенційних місць для висадки нових дерев. В частині відновлення зелених насаджень вздовж вулично-шляхової мережі по пр. Соборному проведено озеленення на територіях Олександрівського, Вознесенівського, Дніпровського районів.

У рамках впровадження реформи управління публічними інвестиціями спеціалісти управління впродовж року брали участь у навчанні з підготовки, оцінки та пріоритетизації публічних інвестиційних проектів на публічному порталі DREAM.

Підготовлені та оцінені управлінням по визначеним напрямам публічного інвестування проєкти були схвалені Місцевою інвестиційною радою та увійшли до Єдиного проектного портфелю громади.

Також, управління брало участь у розробці та погодженні проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні» та проєкту наказу Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України «Про внесення змін до форми Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря».

З метою підтримки людей, які є вразливими категоріями громадян Запорізької міської територіальної громади та потребували допомоги упродовж опалювальних сезонів 2024-2025 року та 2025-2026 року, управлінням проведена робота з районними адміністраціями міста, представниками пенсійного фонду та соціального захисту з метою встановлення даних щодо потреби у деревині паливній вразливих верств населення в розрізі категорій, кількості осіб/домогосподарств, які планується забезпечити за рахунок місцевих бюджетів та визначення форми надання допомоги.

Відповідно до рішення виконкому міської ради від 18.04.2023 №238 «Про використання деревини видалених дерев на території м.Запоріжжя», протягом року на безоплатній основі передавалась деревина видалених дерев на території м.Запоріжжя соціально незахищеним категоріям населення, які мають пічне опалення, за списками районних адміністрацій Запорізької міської ради по районах.

Управлінням забезпечено супровід роботи постійної комісії міської ради з питань екології.

На засіданнях постійної комісії у 2025 році були винесені та розглянуті питання у сфері охорони навколишнього природного середовища серед них: питання фінансування природоохоронних заходів; питання виконання заходів, передбачених Угодою про спільні дії Запорізької міської ради та промислових підприємств у сфері покращення стану довкілля м. Запоріжжя від 15.10.2020 та Меморандумом про спільні дії Запорізької міської ради та підприємств ПАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Запоріжкокс», ПрАТ «ЗАПОРІЖВОГНЕТРИВ», ТОВ «Запорізький ливарно-механічний завод» у сфері покращення стану довкілля м. Запоріжжя від 18.11.2020; питання проведення робіт щодо боротьби з карантинними рослинами на території м. Запоріжжя у 2025 році.

Протягом 2025 року управлінням було підготовлено та винесено на затвердження 39 проєктів рішень виконавчого комітету Запорізької міської ради та 17 проєктів рішення Запорізької міської ради.